

Снежана Цветковић

Ђорђе Илић: слика „Другарска реч“

Збирка ликовне уметности смедеревског Музеја богатија је за једно вредно уметничко дело, чији је аутор и дародавац господин Ђорђе Илић из Београда. Академију ликовних уметности, одсек сликарство, завршио је у Београду 1949. године у класи професора Недељка Гвозденовића, да би потом, до 1952. године, наставио да ради као сарадник у мајсторској радионици Мила Милуновића. Био је члан уметничких група *Самосјални* и *Групе 57*. Студијски је више пута боравио у Паризу. Радио је као професор на Архитектонском факултету у Београду на предмету Слободно цртање. Ђорђе Илић је, до данас, приредио двадесет и једну самосталну изложбу слика и учествовао у низу заједничких изложби. Ликовни критичари који су пратили његов рад и писали о њему слажу се да је он сликар са истанчаним и деликатним осећајем за тон, боју и мотив. Идеал „бити нов и свој“ развијао је стрпљиво и темељно.

Слика „Другарска реч“, настала је 1972. године. Рађена је техником уља на платну, импозантних је димензија, 130 × 195 цм, и припада зрелом периоду уметниковог стваралаштва, такозваној новој фигурацији. Ова слика је до сада излагана на два самосталним изложбама, први пут у Салону Музеја савремене уметности у Београду 1972/73. године, а затим у Апатину 1976. године. Евидентирана је и репродукована у исцрпној монографији овог уметника, под редним бројем 299.¹ „Тривијалне теме из свакидашњег живота у којима је човек средишна фигура, док су се амбијент и предео повлачили у плитки други план, Илић је обрађивао неколико деценија без патетике. Човек и његов свакодневни рад не изазивају глорификацију – то су појаве које се посматрају изван временског оквира, па су отуда сви ликови у знатној мери стилизовани што је било сасвим супротно захтевима социјалистичког реализма у коме се лик новог човека одликује идеализованом лепотом“.² На слици „Другарска реч“ управо је доминантан универзални језик симбола, као метафора „Тајне вечере“, оличене у тринаест полукружно постављених фигура, и вином у средини. Фигура главног јунака истакнута је централном позицијом и

1 Н. Маринковић, М. Тодић, *Ђорђе Илић*, Београд 2002.

2 Исто, 30–31.

гестуалношћу десне руке. Присутне су канте за смеће, плетене корпе, колица, беле марамнице, лубенице, иначе често заступљен ликовни вокабулар у уметности Ђорђа Илића. Платно је сликано у духу традиционалног сликарства, дисциплинованим, промишљеним потезима, дводимензионално, на сивом фону, са префињеним и истанчаним колористичким односима. Драгоценост овог уметничког дела је и у томе што је на њему представљен аутопортрет уметника (пети, с лева на десно).

„Другарска реч“ чуваће се у збирци ликовне уметности Музеја у Смедереву под редним бројем 282.

Белешка о аутору:

Мр Снежана Цветковић, историчар уметности,
Музеј у Смедереву, snezana@muzejsd.org